

ger deraf, at Sagen stiller sig endnu mere ugunstig for vedkommende Egne, og at man derfor turde forvente, at Staten vilde give et noget større Tilskud end efter Forslaget. Sa, jeg vil gaa saa vidt at sige, at Staten kunde i Genhold til, hvad Statsbanerne have kostet den at anlægge, godt gaa til at give det Dobbelte af, hvad her er ansørt, og endda sige, at den var sluppen lettere og billigere ved disse Baners Anlæg end ved nogen af de andre. I alt Fald haaber jeg, at den ærede Minister i eet Punkt vil stille sig noget velvilligere end Forslaget, nemlig med Henhyn til Udbetalingen af det Tilskud, der forventes fra Staten. Det er allerede berørt, men jeg vil gjentage det; jeg vil haabe, at den ærede Minister vil stille sig velvillig overfor et Vindringsforslag, der gik i den Retning, at Tilskudet gives med en kortere Tidsfrist end efter Lovforslaget. Det vil jo nemlig være meget uheldigt for de eventuelle Koncessionshavere at skulle vente saa længe paa Udbetalingen fra Statskassen, som Lovforslaget forudsætter. Tager man f. Ex. Banen i den Egn, jeg bedst kender — Randers — Grenaa-Banen —, vil man komme til at vente 7 Aar, efterat Banen er anlagt, før man faar det sidste Tilskud af Staten, hvad der jo er meget uheldigt, og for det Andet vil man ikke faae den samme Sum, som man vilde faae, hvis man fik den her omtalte Sum udbetalt samtidig med, at Anlægget finder Sted, da der gaar en Rente af omtrent 40,000 Rbd. til Grunde, imod, hvis man fik Summen udbetalt samtidig med, at Anlægget blev færdigt. Det forekommer mig saaledes, at det ikke vil være særdeles let for de paagjældende Egne med dette Tilskud at faae Banerne anlagte, og at det kun kan finde Sted ved temmelig store Offre fra Befolkningens Side. Jeg tror imidlertid, at den ærede Minister kunde indsekomme netop den Egn, jeg har omtalt, hvis han vilde modtage en Forandring i det sidste Punkt i § 1. Jeg tror, at en Tilladelse til Koncessionshaverne til at bygge, hvilkensomhelst Slags Baner de vilde, var en Indsekommen, som vistnok, navnlig for den nævnte Banes Vedkommende, vilde have sin Betydning. Som bekendt ere de smalsporede Baner betydelig billigere at faae anlagte end de andre Baner, og denne Bane maa jo betragtes som for Størstedelen kun at have lokal Betydning og ikke saa stor Betydning for den gennemgaaende Trafik. Jeg tror saaledes, at Staten uden stor Risiko eller Ulempe kunde gaa ind paa her at overlade til Koncessionshaverne selv at vælge, hvilkensomhelst Baner de vilde. Jeg kan ikke sige, at de derfor vilde anlægge en smalsporet Bane; men jeg tror, at de vilde modtage en saadan Vnbring med Taknemmelighed. Det er nu ikke saa meget for at udtale dette, at jeg har begjært Ordet, som for at gjøre en Bemærkning angaaende denne Bane af en anden Beskaffenhed; det er nemlig, at man efter min Mening maa søge at faae saavidt mulig den

første Del af en Egns Beboere interesseret i Banen, stille Sagen saaledes, at saa stor en Del af Egnen som muligt kan have Nytte og Interesse af Banen. Det tror jeg ikke, at Forslaget ganske har gjort, i det Mindste ikke saaledes, som jeg tror, at det vil være heldigt. Banen fra Randers til Grenaa kommer jo nemlig til at passere den midterste og tilbøls den nordligste Del af denne Halv. Den sydlige Del, som ikke er den mindst befolkede eller mindst frugtbar, faar ingensomhelst Nytte eller Interesse deraf. Nu ligger det jo i Sagens Natur, og Ingen vil modsigge det, at det især her, mere end ved Statsbanerne, maa komme an paa, at saa stor en Del af Befolkningen som muligt kan faae Interesse deraf. Det er jo en Selvfølge, at en saadan Bane skal hjælpes op ved Befolkningens Bistand, ved Befolkningens egen Interesse, ved Udsigten til fremtidig Nytte for saa stor en Del af Egnen som muligt. Men dette haaber jeg, at man vil opnaa, og for en forholdsvis billig Beføstning, ved at anlægge en Bane fra den her omtalte Bane imod Syd, nemlig til Gbeltoft. Man vil derved opnaa, at Mols og en Del af Sønderherred vilde blive fuldt saa interesserede i Banens Anlæg og Fremgang som nogen anden Egn. De have nu ingensomhelst Interesse eller Nytte deraf. I det jeg har nævnt, at en saadan Bane kun behøvede at være 1½ Mil lang, gaar jeg ud fra, at den vil blive anlagt noget nær i den Retning, hvortil der for længere Tid siden har været foretaget, jeg tror endog temmelig grundige, Undersøgelser. Jeg er temmelig forvisset om, at hvis man vil gaa til at anlægge den nævnte Bane og sætte den sydlige Del af Halvøen i Forbindelse med den foreslaaede Bane, vil man slaffe Banen en stor forøget Trafik og en Indtægt, som endog betydelig vil overstige den Beføstning, Baneanlægget vil medføre. Imidlertid kan jeg ikke Andet end ogsaa fremdrage dette for de Herrer. Hvad gjør man i det Dieblit, man lægger en saadan Bane i 1½ Mils Nærhed af en lille Provindsby? Man gaarner i alt Fald ikke den By, men — jeg vil ikke bruge et stærkt Udtryk — men det er temmelig betænkeligt, at sige, hvis man da ikke er haard nok til at beslutte aldeles at ville ruinere den. Men det ærede Thing vil maafte indvende, at det er min særlige Interesse, jeg har for Gbeltoft, der fremkalder disse Bemærkninger, og jeg tilstaar, at jeg har mere Interesse for denne By end nogen Anden; men jeg haaber, at den ærede Minister og det høie Thing ville se bort fra denne Sag, saa at de afvie paa den ene Side Udsigten til at staae Gbeltoft i temmelig betydelig Grad og paa den anden Side Muligheden for at slaffe den foreslaaede Bane en meget betydelig forøget Trafik, der vil bringe den langt større Sum i Indtægt, end de Omkostninger, der ere forbundne med Anlægget deraf, have udgjort. Jeg vil haabe, at det høie Thing og den ærede Minister vilde skjænke denne Tanke nogen Overveieelse.